



TYGODNIK KATOLICKI SPOLECZNO-KULTURALNY — ZALOZONY W 1920 ROKU  
 "LUD" (O POVO) O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920  
 KURTYBA — 16 CZERWCA (junho) — 1981 — NR 730 — (23/81)

## Ryzykowny czyn Izraela

Samoloty izraelskie zbombardowały dnia 7 czerwca br. siłownię atomową Iraku. Komunikat rządu Izraela wyraża nadzieję, że zniszczenie siłowni atomowej w Iraku dokonane zostało w legalnej obronie, ponieważ wiadomym było, że Irak mając bomby atomowe, wyrzucił by natychmiast przeciw Izraelowi. Siłownię tę budowała Francja, przyczynił się pierwszy reaktor został zniszczony przez izraelskie okręty wojenne w ub. roku, a obecnie na skutek bombardowania lotniczego padł ofiarą drugi reaktor atomowy Iraku.

Ten niespodziewany i ryzykowny czyn lotnictwa izraelskiego wywołał w całym świecie jak najgorsze wrażenie. Potępiły go m. in. USA, Francja, Brazylia itp. a przede wszystkim kraje arabskie. Rząd Iraku zaś skierował apel, by zwołać natychmiast Radę Bezpieczeństwa ONZ oraz nadzwyczajne zebranie Ligi Arabskiej. Panuje powszechna opinia, że nieobliczalny gest Izraela nie tylko zogni już i tak niebezpieczną sytuację na Bliskim Wschodzie, lecz również może spowodować nową wojnę w tym rejonie.

Zniszczenia siłowni atomowej w Tarmuz, miejscowości oddległej od Bagdadu — stolicy Iraku — o 17 km, dokonano 9 izraelskich myśliwców - bombowców typu Phantom. Samoloty te osiągnęły szybkość ponad 2 tys. km na go-

dzinę, lecąc nisko nad ziemią lub na wysokości 13 km (ich pułap wynosi 23 km). Każdy z nich waży 21 ton bez ładunku, a mogą przelecieć 1 600 km bez zaopatrzenia, które w razie potrzeby pobierają w powietrzu.

Komunikat rządu izraelskiego podany korespondentom zagranicznym wyraża, że od dłuższego już czasu Izrael śledził z wielkim niepokojem budowę siłowni atomowej w Iraku. Ze źródeł absolutnie wiarygodnych wiadomo, że celem tej siłowni była fabrykacja bomb atomowych. Bomby te miały być skierowane przeciw Izraelowi, jak o tym wyraźnie podkreślił prezydent Iraku Saddam Husain. Bomby posiadałyby te same siły jak te, które zniszczyły Hiroszimę i Nagasaki. Stąd państwu i narodowi izraelskiemu groziła całkowita zęba. Siłownia w Iraku zaczęła działać już w lipcu lub we wrześniu br. Należałoby więc zniszczyć ją przedtym, by nie spowodowała ogromnej chmury radioaktywnej zdolnej wywołać setki tysięcy ofiar wśród ludności Iraku. Komunikat kończy się dalszym wyjaśnieniem, że Francja i Włochy zgodziły się wybudować siłownię atomową w Iraku w zamian za jego naftę.

Na marginesie dodajmy, że Izrael stoi obecnie w obliczu wyborów parlamentarnych, a głównym rywalem premiera Begin jest Szymon Peres — lider opozycyjnej partii — botoczej. Był on zawiadomiony o tym ataku, lecz nie miał dokładnej daty i był mu przeciwny. Największy zaś uczyony izraelski wiedzny nuklearny Juval Neeman oświadczył, że zniszczenie siłowni atomowej oddalił niebezpieczeństwo od Izraela na dalsze trzy lata.

Deputowany Sérgio Cardoso de Almeida, przedstawiający interesy rolników, hodowców bydła i przedsiębiorców paulistańskich, sprzeciwił się w ich imieniu temu projektowi. Wobec prawie powszechnemu sprzeciwu Palistańczyków, władze federalne wstrzymały się na razie z podaniem tego projektu pod debaty Kongresu, pragnąc zasięgnąć głosu szerszej opinii całego społeczeństwa.

Do Rady Narodowej Ochrony Środowiska należeć będzie ustanawiać normy na da-

nie pozwolenia do zakładania fazend względnie przedsiębiorstw, które mogłyby naruszyć środowisko tak przez karczowanie lasów czy też przez zakładanie fabryk zaturających powietrze albo rzeki. Postanowiono również, że odgórnie władze stanowe będą miały prawo zawiesić działalność zanieczyszczających fabryk na 15 dni, co dotąd było zastrzeżone prezydentowi państwa.

Podpisany dekret p. Prezydenta ustanawia 8 "stacji" ekologicznych (nie licząc parków narodowych), w różny stanach kraju, a w najbliższej przyszłości powstanie dalszych 12. Do tych rezerwatów nikt nie będzie miał przystępu. Nadto specjalna komisja ministerialna opracuje nowy kodeks leśny, który ma na celu chronić dziewice puszcze przed rabunkową eksploatacją drzewa.

Narodowa Rada Ochrony Środowiska będzie miała za kierownika ministra Spraw Wewnętrznych, by skutecznie harmonizować rozwój ekonomiczno-społeczny z zachowaniem środowiska i równowagi ekologicznej. Dzięki powyższej Radzie, ochrona środowiska będąca żywotnym zagadnieniem każdego kraju, stała się rzeczywistością w Brazylii.

Równocześnie różne miasta Brazylii zaczęły Świątyni Dzień Ochrony Środowiska, który przypada 2 czerwca br.

## POLSKI SOCJALIZM ZAGROŻONY

Można bez przesady napisać, że obecna Polska przechodzi najtrudniejsze momenty w swej historii nowożytnej. Rozpoczęty przed parą laty wielki okres odnowy społecznej, politycznej i ekonomicznej napotyka na gwałtowną reakcję ze strony Związku Sowieckiego i krajów Demokracji Ludowej. W celu usunięcia nagromadzonych napięć zostało zwołane, w ubiegłym tygodniu, nadzwyczajne Plenum Partii i dnia 24 października na list Breżniewa zadający nawrot do dawnego systemu autorytaryzmu i rządów kilku partyjnej.

Warto przypomnieć, choć pokrótce, dotychczasowe zdobycze odnowy polskiego socjalizmu. Otóż równoległe do działalności nowych niezależnych Związków Solidarności i Solidarności Wiejskiej kontynuowano wysiłki w wypracowaniu i zdymnizowaniu postulatów utworzonej przed kilku laty grupą intelektualistów i socjalistów zwanej Doświadczenie i Przyszłość. Ona to przedłożyła nowoutworzonym instytucjom programy działania, akcentując przede wszystkim zasady demokracji i wolności.

Jerzy Wiatr, profesor socjologii politycznej na Uniwersytecie Warszawskim razem z komisją przygotowawczą wypracował 140 postulatów na IX Zjazd Partii. Tezy te są interpretacją przyczyn obecnych kryzysu, wskazując równocześnie drogi odnowy ekonomicznej oraz zadając szereg zmian w samym łonie partii komunistycznej w duchu demokratycznym. Wypracowany dokument wyraża przyczynę kryzysu w obranej

demokracji w ten sposób pojęta byłaby kierowana przez przedstawicieli niezależnych sektorów społeczeństwa o różnym punkcie widzenia w duchu współpracy i negocjacji bez walk wyborczych. Podstawą tego systemu byłaby zgoda obopólna osiągnięta w drodze wolnej umowy społecznej.

Innymi ugrupowaniami politycznymi w sprawowaniu rządów demokratycznych byłyby: Solidarność, partie niekomunistyczne — Partia Zjednoczona Rolników, Partia Demokratyczna, Kościół Katolicki oraz inne organizacje polityczne i katolickie.

Na taki kierunek procesu zmian w Polsce Rosja nie chce się zgodzić, uważając go za kontrowersyjny antykomunistyczny. Roli naciski by stoperdować zwołania na lipiec IX Zjazd Partii i w ten sposób nieopuszczyć do utrwalenia nieodwracalnych już zmian na korzyść narodu polskiego.

Świat z niepokojem śledzi przebieg wypadków. Wydarzenia w Polsce są zbyt głębokie i nader poważne by mogła przejść obojętnie obok nich. A nas, Polaków za granicą, cieszy każde osiągnięcie rodaków w Polsce i smuci każda strata. Obysmy mieli coraz więcej powodów do radości.



STANISŁAW KANIA, 1 Sekretarz PZPR, oskarżony jest przez Moskwę razem z premierem W. Jurewskim, że nie panuje już nad sytuacją w Polsce, wskutek czego naraził na niebezpieczeństwo system socjalistyczny, a nawet bezpieczeństwo i niepodległość Polski Ludowej.

## Ochrona środowiska w Brazylii

Prezydent Figueiredo ustanowił dzień 2 czerwca narodowym dniem ochrony środowiska oraz powołał do życia Narodową Radę Ochrony Środowiska. Pozostała jeszcze do rozstrzygnięcia sprawa projektu nowej polityki leśnej odnośnie Amazonii. Projekt ten przewidywał surowy zakaz wycinania lasów w niektórych rejonach Amazonii (obejmujących kilka stanów), by na ich miejscu zaprowadzić rolnictwo czy też hodowlę bydła.

Deputowany Sérgio Cardoso de Almeida, przedstawiający interesy rolników, hodowców bydła i przedsiębiorców paulistańskich, sprzeciwił się w ich imieniu temu projektowi. Wobec prawie powszechnemu sprzeciwu Palistańczyków, władze federalne wstrzymały się na razie z podaniem tego projektu pod debaty Kongresu, pragnąc zasięgnąć głosu szerszej opinii całego społeczeństwa.

Do Rady Narodowej Ochrony Środowiska należeć będzie ustanawiać normy na da-

## W LIBANIE WRZE

Mały kraj Liban liczący ponad 3 miliony mieszkańców i posiadający 10 400 km kw., stał się od kilku lat terenem prawdziwej wojny domowej. Ludność tego kraju złożona jest z mahometan (Sunici-Szyici) oraz z chrześcijan do których się zaliczają: Maronici, Prawosławni, Armenci, Grecy i Katoicy. Wśród tych dwóch obozów panuje ustawiczne wrzenie i krwawe starcia.

Liban stał się również główną bazą Palestyńczyków a ich zbrojne oddziały liczą około 30 tys. ludzi. W obronie Mahometan i Palestyńczyków stanęła Syria, utrzymująca w Libanie 20 tysięcy żołnierzy. Po stronie Chrześcijan opowiadał się Izrael, tym bardziej, że w Libanie Palestyńczycy z OLP posiadają swe główne bazy w Tripoli, skąd dokonują ustawicznych ataków na granice Izraela.

Na znak odwetu — Izrael bombarduje często z powietrza i z morza te bazy w obronie których Syria zaczęła używać rakiet produkcji sowieckiej i dzięki rakietom straciła kilka samolotów iz-

raelskich. Ten fakt zaostriżył konflikt między Izraelem i Syrią. Rząd izraelski domaga się od Syrii, by wycofała rakiety z Tripoli, w przeciw-



ELIAS SARKIS, prezydent Libanu, stara się za wszelką cenę doprowadzić do zaprzestania walk w kraju między oddziałami Syrii i milicją chrześcijańską. Ostatnio udało mu się osiągnąć czasowy rozejm, który prawdopodobnie nie potrwa długo.

nym razie obecny konflikt może się przerodzić w prawdziwą wojnę między Izraelem i Syrią.

By odziedziczyć niebezpieczeństwo prezydent Reagan po raz drugi polecił swemu wysłannikowi Philip Habib przeprowadzić rozmowy z rządem Syrii i Izraela o nawiązanie rokowań pokojowych. Chodzi tu o skłonienie Syrii do wycofania z Libanu swych rakiet przeciwlotniczych. Podczas niedawnego spotkania prezydenta Sadata z premierem Beginem doszło do porozumienia, że Egipt zostawi Izraelowi wolną rękę, gdyby — w razie odmowy Syrii — lotnictwo izraelskie widziało się zmuszone do zniszczenia rakiet syryjskich w Libanie.

Tymczasem z okazji 12 Konferencji kanclerzy krajów islamskich która odbyła się w Bagdadzie postanowiono zwiększyć wspólne wysiłki, by Izrael został wykluczony z Organizacji Narodów Zjednoczonych, oraz by jeszcze raz poruszyć prawo Palestyńczyków do niezależnego bytu.

## Największe lotniskowce USA

Do największych amerykańskich lotniskowców o napędzie atomowym należą NIMITZ i EISENHOWER, o wyporności 92 tys. ton każdy. W budowie końcowej znajduje się trzech lotniskowców VINCENNA o tym samym tonażu, zaś w planie prezydenta Reagana jest budowa dalszych dwóch podobnych jednostek morskich. Lotniskowce te stanowią czołową wojenną potencjału USA, jeśli chodzi o natchmiastową obronę przed atakami wojennej floty nieprzyjacielskiej.

Do tych prawdziwych twierdz pływających zaliczyć należy dalsze 12 lotniskowców o mniejszym tonażu i mniejszej liczbie myśliwców, lekkich bombowców i helikopterów. Dwa powyższe wymienione liczą po 5 tys. załogi, 100 samolotów bojowych róż-

nego typu i mogą przepłynąć 1,5 miliona km bez zaopatrzenia. Długość ich wynosi 350 metrów. Budowa takiego lotniskowca kosztuje ogromną sumę 1 miliarda dolarów.

Samoloty znajdujące się na pokładzie tych lotniskowców zaliczają się do najnowocześniejszych, a są nimi: PROWIER i F-14. Pierwsze przeznaczone są do lotów wywiadowczych bez względu na czas czy pogodę i zdolne są zmilić radio i radar nieprzyjaciela. Każdy z nich kosztuje 68 mln. dolarów. Odnosić myśliwców-bombowców F-14 są one przystosowane do ataku na flotę wroga. Tak pierwsze jak i drugie samoloty uważane są powszechnie jako bardzo trudne do lądowania na lotniskowcu o ograniczonej powierzchni i podlegającej ustawicznemu kołysaniu.

Niedawno na lotniskowcu Nimitz miało miejsce katastrofalne lądowanie jednego z samolotów. Na skutek błędnego lądowania — myśliwiec zderzył się z kilkoma innymi myśliwcami stojącymi na pokładzie niszcząc je całkowicie, zabijając 14 ludzi z obsługi i raniąc dalszych 48. Szkody wywołane oceniane są na 100 mln. dolarów. NIMITZ musiał natychmiast odplynąć do swej bazy w Norfolk (stan Virginia) na kilkunastu dni w przelocie.

Ta jednostka floty USA znajduje się w ustawicznym patrolowaniu wód amerykańskich oraz w ciągłym pogotowiu bojowym. Jego załoga składa się z doświadczonych marynarzy, techników, lotników i różnego rodzaju ludzi z obsługi itp. Wszyscy pracują po 12 - 14 godzin dziennie — na zmianę.

## WYDARZENIA W SKRÓCIE

♦ **MANAGUA** — Czterech księży katolickich, którzy są ministrami w rządzie Nicaragui, oświadczyli, że nie zrzekną się swych stanowisk pomimo ostrzeżeń tamtejszej Konferencji Biskupów.

♦ **TEHERAN** — Miejscowość Golbaf w Iranie stała się ofiarą silnego trzęsienia ziemi. Pod gruzami zawałonych domów zginęło ponad 3 tys. osób. Trzęsienie ziemi zaskoczyło mieszkańców podczas snu.

♦ **LONDYN** — W Sussex zmarła ostatnio Barbara Ward, wierzca katolicka, która stała się sławną ze swych znajomości w polityce i ekonomii w programie radia BBC i była pierwszą kobietą przemawiającą na Soborze Watykańskim II w 1971 roku.

♦ **MOSKWA** — Decyzja prezydenta Reagana, by rozpocząć produkcję bomby neutronowej, wywołała ostrą reakcję Moskwę. Należy bowiem pamiętać, że bomba neutronowa byłaby najgroźniejszą bronią przeciw sowieckim dywizjom pancernym.

♦ **WARSZAWA** — Wobec ostrej krytyki Moskwy, że kryzys w Polsce zagraża socjalizmowi i jej niepodległości, 1 Sekretarz PZPR Stanisław Kania przyrzekł kontrolować wszelkie nieprzystojne manifestacje publiczne czy w prasie skierowane przeciw ZSRR.

♦ **RIO** — Dnia 13 czerwca br. zmarł nagle na serce marsz. Lotnictwa w stanie spoczynku Eduardo Gomes, licząc 85 lat życia. Człowiek bez skazy i szczerzy demokratą — był założycielem Narodowej Poczty Lotniczej. Pogrzeb odbył się z największymi honorami wojskowymi.



PODSŁUCHANE...

KTO BĘDZIE NASTĘPCĄ ZMARLEGO KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO?

Podczas ciężkiej choroby Kardynała Wyszyńskiego w kołach Episkopatu Polskiego mówiono się o ewentualnych następcach Prymasa Polski. Wymieniały się takie nazwiska jak: Ks. J. Tischner — osobisty przyjaciel zmarłego Kardynała...

MSZA ŚW. W INTENCJI SP. KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO

W niedzielę dnia 31 maja br., starami Ks. Rektora Benedykta Grymkowskiego, odbyła się w kościele św. Stanisława w Kurtybycie Msza św. za duszę zmarłego ostatnio Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego — Prymasa Polski.

MSZA POLOWA W PARKU IM. JANA PAWŁA II

Zgodnie z życzeniem Ks. Arcybiskupa D. Pedro Fedalto oraz członków dawnej Komisji przyjęcia Ojca św. w Kurtybycie, dnia 5 lipca br. o godz. 10 rano odbędzie się w Parku Papieża Jana Pawła II Msza polowa...

ALKOHOLIZM W POLSCE LUDOWEJ

Od niedawna prowadzi się w Polsce kampanie przeciw alkoholizmowi, który stanowi ogromną bolączkę narodową. Episkopat Polski od wielu lat udzielał na alarm operując się na następujących faktach: W ciągu ostatnich 10 lat...

GRAFICA VICENTINA LTDA. OFERUJE:

Płyty: 1. Koledy w nagraniu "Mazowska".

2. Ecos da Pátria (Polskie piosenki) — cena Cr\$ 450,00, z przesyłką Cr\$ 550,00.

3. A Bênção João de Deus — Cr\$ 230,00, z przesyłką Cr\$ 300,00.

Almanach Polonii, cena Cr\$ 350,00, z przesyłką Cr\$ 400,00.

Fotografie Papieża Jana Pawła II: wymiar 8 cm x 12 cm — 100,00.

20 cm x 25 cm — Cr\$ 450,00.

30 cm x 40 cm — Cr\$ 800,00.

Zamówienia i pieniądze prosimy kierować na adres:

GRAFICA VICENTINA LTDA. Caixa Postal 988 80.000 — Curitiba — PR

KONSTYTUCJA 3-GO MAJA

"Ustawa Rządowa, Prawo Uchwalone. Dnia 3 maja, Roku 1791. W Imię Boga w Trójcy Świętej Jedynego. Stanisław August z Bożej Łaski i woli Narodu Król Polski."

Konstytucja 3-go maja była pierwszą w Europie a druga w świecie po konstytucji Stanów Zjednoczonych, nowożytną ustawą zasadniczą. O kilka miesięcy wyprzedziła ona rewolucyjną Francję.

Stworzona została przez współpracę między tzw. stronnictwem patriotycznym a partią dworską króla Stanisława Augusta, a działając przeciwko stronnictwu magnackiemu, zwanemu "moskiewskim" z racji jej ścisłej współpracy z ambasadorem rosyjskim Stackelbergiem.

W okresie, gdy we Francji odbywała się najakrabardziej krwawa walka o wolności i równoprawnienia obywatelskie, Polska zdołała wprowadzić sprawiedliwą ustawową, zadecydowaną działalność pokojową jej najlepszych patriotów, takich jak Ignacy Potocki, Hugo Kołłątaj, Adam Czartoryski i Stanisław Młachowski.

Konstytucja 3 Maja znosiła prawo "Liberum Veto", wzięła chłopów pod opiekę prawa i ustaliła Sejm jako najwyższą władzę ustawodawczą, i niezależne sądownictwo. Królestwo dziecięcym miało uniknąć okresów nierządnych w razie "bezkrólewia".

Niestety, Konstytucja trwała tylko do dnia 23 lipca 1792 roku, na skutek przeważających sił interwencji wojsk rosyjskich carycy Katarzyny, a także i zgubnej działalności własnej Konfederacji Targowickiej.

A oto niektóre wyjątki z Konstytucji 3 Maja, według tekstu oryginalnych:

"I. Religia Panująca. Religia narodową będzie wiara rzymska święta katolicka... a że zaś sama wiara święta przykazuje kochać bliźnich naszach... dlatego wszelkich obyczajów i religii wolność warujemy.

"II. Szlachta - Ziemiaństwo... Szlachta ze najpierwszych obrotności i niniejszej Konstytucji uznajemy, każde go szlachcica cnoście, obywatelstwu i honorowi jej Świętość do szanowania, jej trwałość do strzeżenia poruczamy jako jedyną twierdzę Ojczyzny i swobod naszych.

"III. Miasta i Mieszczańskie... Miasta nasze królewskie wolne w państwach Rzplitej, w zupełności utrzymane mieć chcemy.

"IV - Chłopi - Włościanie. Lud rolniczy spod którego reki płynie najobfitsze bogactw krajowych źródło... tak przez sprawiedliwość, ludzkość i obowiązki chrześcijańskie jak i przez własny nasz interes dobrze zrozumiany, pod opiekę prawa i rządu krajowego przyjmujemy... każdy człowiek do państw Rzeczypospolitej nowo z którejkolwiek strony przybyły lub powracający, jak tylko stanie nogą na polskiej ziemi, wolnym jest zupełnie.

"V. Rząd czyli Oznaczenie Władz Publicznych. Wszelka władza w społeczności ludzkiej początek swój bierze z woli narodu... trzy władze rząd Narodu Polskiego składać powinny i z woli prawa niniejszego na zawsze składać będą, to jest: władza prawodawstwa w stanach zgrupowanych, władza najwyższa wykonawcza w Królu i Straży i Władza Sądownicwa.

"VI. Sejm czyli Władza Prawodawcza... Izba Poselska jako wyobrażenie i skład wszechwładztwa narodowego będzie świątynią prawodawstwa, przeto w Izbie Poselskiej najpierw decydowane będą wszystkie projekta... Wszystko i wszędzie większość głosów decydowane być powinno.

"VII. Król, Władza Wykonawcza. Zaden rząd najdoskonalszy bez dzielnej władzy wykonawczej stać nie może. Ścieszliwość narodów od praw sprawiedliwych, praw skutek od ich wykonania zależy... Każdy Król wstępujący na Tron wykona przysięgę Bogu i Narodowi na zachowanie Konstytucji niniejszej.

"VIII. Władza Sądownicza. Władza sądownicza nie może być wykonywana ani przez władzę prawodawczą, ani przez Króla, lecz przez magistratury na ten koniec ustanowione i wybrane.

"IX. Regencja. Straż będzie oraz Regencja, mając na czele Królową, albo w Jej nieprzytomności, Prymasa.

"X. Edukacja Dzieci Królewskich. Synowie królewscy... są pierwszymi dziećmi Ojczyzny, przeto baczność o dobre ich wychowanie dla Narodu należy.

"XI. Siła Zbrojnia Narodu. Narod winien jest sobie samemu obronę od napadów i dla przetrwania całości swojej. Wszyscy przeto obywatele są obrońcami całości i swobod narodowych.

Tyle co o urywkach "Ustawy Rządowej". "Uczyńmyś zadość radości powszechnej dajemy pilne oko na ubezpieczenie tej Konstytucji, stanowiąc, iż kobykolwiek śmiał być przeciwnym... albo wzruszał spokojność dobrego i szczerliwym był zaczynającą Narodu... za Jej zdrępcę, za buntownika uznany, najsurowszymi karami natychmiast przez sąd sejmowy ukarany będzie..."

Wymowny obraz "Ducha Dziejów Narodu Polskiego" o jakim pisał Antoni Chłoniowski. Duch obrony sprawiedliwości i wolności, jaki służył może wzorem dla wielu innych narodów.

V. J. Szańkowski

São Paulo, 21-5-1981.

UWAGA! — Wszelką korespondencję: listy, czeki, Orderm de Pagamento, prosimy adresować i przysyłać na: GRAFICA VICENTINA LTDA. - Cx. P. 988 - Curitiba - PR



Alameda Cabral, 846 Caixa Postal, 988 Telephone: 222-1057 (PBAX) 80.000 — Curitiba Paraná Brasil

ORGÃO DE PROPRIEDADE DA CONGREGAÇÃO DA MISSÃO E EDITADO PELA GRAFICA VICENTINA LTDA.

Diretor Responsável: Pe. João Novak Expediente: "LUD" Registrado no Cartório de Títulos e Documentos do 1.º Ofício de Curitiba/BA.

Redatores: Pe. José Zajac Livro "B" N.º 126 de 9-12-1946. Averbado sob n.º 62.090 de 22-8-1962. Pe. Jorge Morkis

Colaboradores: Pe. Lourenço Biernaski Registro no Instituto Nacional de Propriedade Industrial Protocolo 12.074 de 29-4-1974. Pe. Ladislaw Szerszynko

Os artigos assinados são de inteira responsabilidade de seus autores. A redação reserva-se o direito de publicar ou não as colaborações e artigos recebidos.

GODZINY PRZEJĘĆ: Od poniedziałku do piątku: od 7.30 do 12.00 i od 13.30 do 18.00. W soboty: od 8.00 do 10.30.

PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1981

Podać zwykłą: W Brazylii — za rok 1981 Cr\$ 1.200,00 W krajach północno i połudn.-amerykańskich 90 dolarów W Europie, Azji i Oceanii 100 dolarów Cena egzemplarza Cr\$ 35,00

"Królewskie" Złote Gody Weselne

Dnia 30 maja br. obchodzili swój Złoty Jubileusz czcigodni małżonkowie Helena i Albin Kosiba z Tomáš Ceolho gdzie się urodzili, pobrali i tych 50 lat przykładał małżenstwa przeżyli. — Na określenie "królewskie" wskazuje fakt, iż od ówczesnego czasu uroczystość ta była obowiązkowym tematem towarzyskich rozmów i komentarzy w pobliżu i w odległych stowarzyszeniach. Cały jej powab i blask okazał się, niby letnie słońce na południe, głównie w kościele parafialnym.

Na jego obrzędnym podwórzu wprost miejsca zabrakło na pomieszczenie tych dziesiątek nagromadzonych autoroków, a sam przybytek Pański, jak prawie nigdy jeszcze, wystąpił w sam przybytek Pański, jak prawie nigdy jeszcze, wystąpił w sam przybytek Pański, jak prawie nigdy jeszcze, wystąpił w sam przybytek Pański...

Religijne ceremonie przeprowadził zgodnie z sobą wiścisłym charzmatem Ks. Wendelin Świerczek CM. w zastępstwie ruchliwego ks. proboszcza Ryszarda Gogola, w sam przybytek Pański, jak prawie nigdy jeszcze, wystąpił w sam przybytek Pański...

Na wspomnianą "królewskość" tychże Złotych Gód bez sprzeczenia przyczyniły się zasłużony i wartościowy chórzysta z morderowanej a utalentowanej p. H. Skalskiej z Kurtyby. To samo trzeba powiedzieć o telewizji, co pod kierunkiem reporterki S. Piotrowskiej, pochylała najistotniejsze momenty tego epokowego wydarzenia i przekazała je milionowym widzom w zachwyceniu.

Powwyższy nastrój radosny i błogi przeżywać także w okazałej rezydencji naszych Jubilatów przy stołach naprawdę po królewsku zastawionych i przy rozkoźnych dźwiękach polsko-brazylijskich muzykówek. — Choć i późne godziny wybiły niuinnikony koniec przedmiejskiej zabawy, pamięć naszych tak królewsko bogatych i szumnych przeżyć nie tak szybko zwiędnie.

Uczestnik

Apel do Rodaków. W ostatnich miesiącach dużo czytamy w sprawie "Ludu", że kurczy się ilość abonentów, że abonentci zalegają z opłatami, inflacja coraz większa i Administracja boryka się z wielkimi trudnościami w wydawaniu pisma itd. To jest bardzo źle. "Lud" to przecież jedynie pismo wydawane w języku polskim na całą Brazylię, gdzie mieszka nas przeszło 800 tysięcy Polono-Brazylijan. I na to jedyne pismo polskie ma pasę "wyrok powieszenia"? To jest dla nas Polono-Brazylijan wielka wyzwa!

Komunikat Tow. Marsz. J. Pilsudskiego w S. Paulo. Sociedade Brasileira de Cultura Polonesa "Józef Pilsudski" de São Paulo, organizuje w swojej siedzibie "Ognisko kulturalno-tetystyczno kulturalne" dla dzieci od lat 4-ech. Zajęcia z dziećmi będzie prowadziła prof. Magdalena Błażnińska w każdy piątek od godz. 17-19.



# Rzeczy ciekawe i prawdziwe

## SEKRETARZ BANKU STOLICY APOSTOLSKIEJ

Arcybiskup Marcinkus, Amerykanin litewskiego pochodzenia, który zawsze podkreśla władanie bezbłędnym językiem litewskim, liczy dziś 57 lat i odznacza się wspaniałą kondycją fizyczną przy wzroście przeszło 2 metrów i odpowiedniej wadze. Jest dobrym tenisistą, gra dobrze w golfa.

Urodził się w Chicago. Zwrócił na niego uwagę kardynał Spellman ze względu na jego talenty bankierskie. Był tak niekapłanski, arcybiskup Marcinkus mógłby zrobić karierę na Wall Street. Wkrótce też został mianowany sekretarzem banku Stolicy Apostolskiej, zwącego się skromnie Instytutem dla Spraw Religijnych. Ta instytucja raczej, a nie Banco del Spirito Santo — Bank Ducha św. — jedyny "watykański" bank na świecie, w potoczny sposób słowa znaczeniu, obsługujący w pierwszej mierze Państwo Watykańskie, rozciąga pieczę nad finansowym aspektem Stolicy Apostolskiej.

Administracja maszyny finansowej Stolicy Apostolskiej wydaje się ciężarem przekraczającym możliwości nawet najbardziej utalentowanego bankowca. Arcybiskup Marcinkus, obok zadań finansowych, jest jednocześnie generalnym kwatremistrzem Ojca św., a podczas licznych podróży Papieża nie tylko wytycza trasy, ale odpowiada za całokształt operacji.

## NAGRODY FUNDACJI JURZYKOWSKIEGO

W Polskim Instytucie Naukowym w Nowym Jorku odbyła się uroczystość wręczenia nagród Fundacji Alfreda Jurzykowskiego za rok 1980.

Nagrody wręczał prof. Jerzy Krzywicki, przewodniczący Komisji Doradczej do spraw Nagród.

Poniżej podajemy pełną listę laureatów Fundacji im. Alfreda Jurzykowskiego za rok 1980:

**Medycyna:**  
Włodzimierz Ptak (Kraków), Edward Rużyło (Warszawa).

**Biologia:**  
Karol Maramorosch (Rueters State University, N. J.).

**Matematyka:**  
Aleksander Pelczyński (Warszawa).

**Historia:**  
Henryk Lomniński (Warszawa).

**Historia literatury:**  
Maria Janion (Gdańsk).

**Literatura:**  
Stanisław Barańczak (Poznań).

**Rzeźba:**  
Nathan Rapoport (N. Jork) — emigrant ur. w War-wie.

**Muzyka:**  
Kazimierz Sikorski (Polska).

**Diennikarstwo:**  
Stefania Kossowska (Londyn) — emigr. (dzien., redaktor).

**Przekłady:**  
Krystyna Tarnowska (Polska).

Nagrodę specjalną za popularyzowanie literatury polskiej otrzymał Claudi Backvis.

## ARKADY FIEDLER W AMERYCE POŁUDNIOWEJ (1928-1979)

Podróżnik, ornitolog i autor, przebywał osmiokrotnie w Ameryce Łacińskiej, w rozmaitych okresach między 1928 r. a 1979 r., gdzie zajmował się zbieraniem ciekawych okazów fauny tropikalnej, zwłaszcza ptaków i motyli dla polskich kolekcji zoologicznych. Arkady Fiedler urodził się w roku 1894 w Poznaniu. Studiował nauki przyrodnicze i filozofię w uniwersytecie w Poznaniu, Krakowie i Berlinie. W okresie 1918-20 służył w Wojsku Polskim w stopniu porucznika, biorąc czynny udział w Powstaniu Wielkopolskim przeciw okupantom niemieckim. Jest synem znanego grafika Antoniego Fiedlera, zasłużonego ze swej działalności patriotycznej w b. zbiorze pruskim, a późniejszego wydawcę i redaktora poznańskich czasopism "Ziemia i Tecza". W jego zakładzie wykonano matryce rycin m. in. do książki znanego ornitologa dr. Tadeusza Chrostowskiego (1878-1923) pt. "Parana (Poznań, 1922)", opisującej w sposób barwny regiony południowego stanu Parana i jej bogatą faunę i florę. Lektura takich prac naukowych, przygotowanych przyrodniczo i z języka podróźniczo spowolowała, że Arkady Fiedler poświęcił swe życie wyprawom badawczym do Ameryki Południowej i Północnej, a później także do Oceanii, Afryki i Azji. Piękne ich opisy utrwał w blisko trzydziestu książkach o nakładzie przeszło dziewięciu milionów egzemplarzy, tłumaczonych na najważniejsze języki europejskie.

Fiedler podjął pierwszą wyprawę eksploratorską do południowej Brazylii w latach 1928-29, aby w towarzyszywie najbardziej tam wówczas dr. A. Zarychty kontynuować badania ornitologiczne dr. Chrostowskiego, przetrwać jego przednią wczesną śmiercią. W tej wyprawie do Parany towarzyszył mu znany poznański leśnik — preparator Antoni Wiśniewski. W czasie pobytu tamże Fiedler zebrał ponad 8.000 okazów fauny brazylijskiej, w tym około 1.150 ptaków, 4.000 motyli, 2.000 chrząszczy itp., zaoferowanych Muzeum Przyrodniczym w Poznaniu. W Paranie spotykał i zaprzyjaźnił się z mieszkającymi tam osadnikami polskimi, z usług których niejednokrotnie korzystał np. w czasie wyprawy, podjętej zimą 1929 r. do puszczy nad rzeką Mareguinha, załodowanej przez Indian Tomasza Pazio. Ze szczególną sympatią Fiedler wymienia Tomasza Pazio z kolonii Candido de Abreu, który był nieocenionym pośrednikiem między nim a Indianami. Swoją podróż do Puszczy Parana Fiedler opisał w dwóch książkach: "Wycieczka do Puszczy Parana" (Poznań, 1931) i "Wśród Indian Koroadów" (Poznań, 1932). Następną podróż Fiedlera przypada na rok 1933, w czasie której odwiedził Brazylię i wschodnie Peru, przebywając głównie w dorzeczu Amazonki obydwa kraje. Wyprawa ta również przyniosła obfite zbiory w postaci tropikalnych ptaków, motyli, pajaków i rozmaitych owadów, włączając wiele żywych okazów, przekazanych do Państwowego Muzeum Przyrodniczego w Warszawie oraz Ogrodu Zoologicznego w Poznaniu. Zadość czyniąc swym ambicjom literackim, Fiedler nadsyłał z tej wyprawy swą korespondencję do redakcji do Dziennika Poznańskiego, Dziennika Bydgoskiego i Gazety Polskiej w Warszawie. Wzbudziły one olbrzymie zainteresowanie czytelników tak że, kiedy ukazały się one w formie książki pt. "Ryby śpiewają w Ucavali (Warszawa, 1935), stała się ona momentalnie "best sellerem" polskim, wyprzedzając w wydaniu w Polsce powojennej! Opisuje ona barwny sposób przygody Fiedlera w puszczy peruwiańskiej oraz zwyczaj tamtejszych Indian, zwłaszcza że jest książką tropikalną. Następna pozycja wydawnicza jest książka pt. "Zwierzęta z lasu dziewięcero" (Warszawa, 1936) kilkanaście lat zawartych w niej opowiadań, opisuje autentyczne przyrody i spotkania autora z niekiedy zwierzętami w Brazylii i Peru. Zdobytymy Amazonkę (Warszawa, 1937) maluje życie puszczy i jej dziki mieszkańcy.

Rok 1939 zastaje go w Tahiti, skąd udaje się do Wojska Polskiego we Francji. Odwiedza kolejno Stany Zjednoczone, wyspy Trynidad, Gujańe i Brazylię (1942-43), dokąd powrócił kilkanaście lat później. W roku 1948 Fiedler w towarzyszywie publicyisty polsko-argentyńskiego Juana W. Zakrewskiego, odwiedza zabytki archeologiczne Azteków i Mawów w Meksyku. Fiedler ciekawo także z uwagi na niesłychane bogactwo fauny indyjsko-metyskiej.

## POLSCY UCHODZCY W AUSTRII

Z ogłoszonego w Genewie sprawozdania Międzynarodowego Komitetu do Spraw Migracji wynika, że w ciągu ostatniego miesiąca ponad 500 polskich uchodźców przybyło z PRG do Austrii. Liczbie tej trzeba porównać z liczbą 650 uchodźców przybyłych na Zachód w ciągu pierwszego kwartału ub. roku z całej wschodniej Europy z wyjątkiem Sowieci.

W tymże sprawozdaniu stwierdzono, że ponad 4.000 wśch. europejskich uchodźców, w tym 1.900 Polaków, wciąż czeka w chwili obecnej w Austrii na przesiedlenie. W ciągu marca br. około 900 uchodźców ze wśch. Europy opuściło Austrię, wyjeżdżając do miejsc stałego osiedlenia.

Jednocześnie przybyło do Austrii 678 wśch. europejskich uchodźców.

## PLAGA NARKOMANII W SKALI ŚWIATOWEJ

Przedstawiony przez ONZ raport stwierdza, iż plaga narkomanii oraz mandatów karnych za naruszanie przepisów drogowych, stanowią bardzo poważny problem, zagrażający stabilności niektórych państw.

W ONZ wstrąca ciągle użycie kokainy, szczególnie chodzi tu o ludzi młodych. Podobny problem stanowi użycie marihuany.

Roczny raport został opracowany przez 13-osobowy zespół złożony z międzynarodowej rady d/s kontroli narkotyków i ich przemytu.

Raport stwierdza, że używanie kokainy występuje wśród młodych ludzi w wieku od lat 18 do 25.

## CIEKAWA PROBA

W instytucji Technologii w Illinois w USA z powodzeniem zakończono trwające dwa lata próby instalacji, która łączy w sobie dwa procesy — odsiarczania gazów spalinowych z elektrowni opalanych węglem oraz produkcji nawozów fosforowych.

Podstawą procesu jest reakcja zawartego w gazach spalinowych dwutlenku siarki z fosforem.

Przy równoczesnym dodaniu amoniaku reakcja ta przebiega w ten sposób, że powstaje fosforan amonowy i siarczan wapnia.

Proces ten zdaniem specjalistów jest bardzo atrakcyjny, gdyż pozwala elektrowniom stosować wysoko zasiarzony węgiel i jednocześnie eliminuje problem zagospodarowania uciążliwych odpadów.

Przeprowadzone próby wykazały, że metodą tą można usuwać z gazów wszystkie

cząstki stałe i ponad 95 proc. dwutlenku siarki. Obecnie budowana jest instalacja, pokazowa.

## SUROWCE W USA

Rząd USA rozpatruje możliwość zmiany prawa podatkowego, które zachęciłyby prywatne przedsiębiorstwa do zainwestowania w surowce strategiczne, dotychczas importowane przez państwo. Umożliwienie przemysłowi prywatnemu bezpośredniego zakupu pozwoliłoby na wyeliminowanie pośrednictwa agencji, oraz dostarczyłoby dodatkowego dochodu firmom prywatnym. St. Zjedn. importują obecnie platynę, chrom, kobalt, mangan i inne surowce niezbędne dla przemysłu aeronautycznego wojskowego i in.

USA posiada w składkach zapasy ponad 60 strategicznych surowców, niezbędnych w wypadku wojny.

# OD ADMINISTRACJI

POTWIERDZENIE ODBIORU PIENIEDZY wpłaconych za prenumeratę "LUDU" w maju:

Miguel Medrek — Curitiba	750,00
Marian Wojciechowski — Curitiba	750,00
Estanislau Skronski — Curitiba	750,00
Jan Gorka — Ponta Grossa	750,00
Zbigniew Rzewuski — Porto União	750,00
Ludmila Fiolek — Porto União	750,00
José Sawczuk — Londrina	750,00
Jan Turek — Palmeira	700,00
Pe. Fabiano Gaździcki — Canoinhas	750,00
Miguel Mazur — Contenda	800,00
Bronisław Sadowski — Curitiba	750,00
Sociedade J. Pilsudski — Curitiba	750,00
Associação Beneficente Cultural — Curitiba	750,00
Tadeu Smieciowski — Curitiba	750,00
Hippolit Moskalewicz — Curitiba	750,00
João Wasilewski — Itati — Porto Alegre	750,00
Estanislau Bubicz — Guarapuava	750,00
João Zminko — Guarapuava	750,00
Antonina Podgorski — São Paulo	750,00
Adek Goldman — Porto Alegre	750,00
Eng. Bolesław Kampe — Rio de Janeiro	750,00
Dra Janina Wantroba — Curitiba	750,00
Maria Holowacz — Curitiba	750,00
Henryk Zielewicz — Maringá	750,00
Stanisław Czyzca — Mal. Cândido Rondon	750,00
Casemiro Gajewski — Mal. Cândido Rondon	750,00
Stefan Grutka — Mal. Cândido Rondon	750,00
Ceslau Grutka — Mal. Cândido Rondon	750,00
Alfredo Liczkowski — Mal. Cândido Rondon	750,00
Stanisław Weyman — Mal. Cândido Rondon	750,00
Kazimierz Nawrocki — Mal. Cândido Rondon	750,00
Cezario Paździorna — Mal. Cândido Rondon	750,00
Francisco Siemba — Mal. Cândido Rondon	375,00
Estanislau Szczuk — Mal. Cândido Rondon	375,00
Gabriel Wietrzykowski — Mal. Cândido Rondon	750,00
Wiktorja Stolarski — Mal. Cândido Rondon	750,00
Paulo Domingues de Assis — Londrina	750,00
Wincenty Mikosz — Murici	750,00
Clemente Jasiński — Murici	750,00
Antoni Mikrut — Murici	750,00
João Radomanski — Curitiba	750,00
Pelagia Zielińska — Curitiba	750,00
Zdzisław Tyliński — Rio de Janeiro	750,00
Władysław Strawnny — São Mateus do Sul	750,00
Paulo Szuran — Quedas do Iguaçu	750,00
Wictor Szankowski — São Paulo	750,00
Jacó Nowak — Astorga	750,00
Martim Nowak — Astorga	750,00
Estanislau Bubicz — Horizontina	750,00
Anna Grzegorzyc — Horizontina	750,00
Estanislau Szumila — Horizontina	750,00
Estanislau Rynkowski — Horizontina	750,00

(c. d. n.)

## JOÃO HAUPT & CIA. LTDA.

LIVRARIA E PAPELARIA

Livros Fiscais e de Contabilidade  
Artigos Escolares  
Material de Escritório

MATRIZ: Rua São Francisco, 237  
Telefone: 222-8632 (PaBx)  
FILIAL: Rua Lamenha Lins, 1 600  
Telefone: 222-1229

80.000 CURITIBA — PARANA

## WIADOMOŚCI SPORTOWE

◆ **Mecze eliminacyjne:** Jednostka Włoch poniosła niespodziewaną porażkę w meczu z Danią w stosunku 1x3. W innym decydującym meczu spotkały się reprezentacje Wielkiej Brytanii i Węgier na stadionie w Budapeszcie. Wynik brzmiał 3x1 dla Anglii. Rumunia - Noregia 1x0, Szwecja - Irlandia 1x0. W Ameryce Południowej Paragwaj zwyciężył Ekwador 3x1.

◆ **Klub włoski Milan,** nie mając żadnych już szans na skontrowanie Zicla, zdołał pozyskać dla swych barw 34-letniego sławnego piłkarza holenderskiego Cruyffa. Gracz ten brać będzie udział w Superchubie, który zgromadzi drużyny: Santosu, Feyenoord, Rangers, Milan i Internazionale.

◆ **Sócrates,** grający w państwańskiej drużynie Corinthians, oświadczył ostatnio, że skłonny jest przejść do futbolu arabskiego dopiero po mistrzostwach świata w 1982 roku. Sócrates znajduje się obecnie w doskonałej formie i nie ma zamiaru opuścić swego klubu macierzystego.

◆ **Drużyna São Paulo** w swym tournée we Włoszech, Meksyku i USA rozegrała pięć meczów wracając do kraju bez porażki. Najciekawszymi meczami były: São Paulo - Strikers 3x0 oraz São Paulo - Cosmos 2x2. Lewoskrzydłowy Zé Sérgio złamał przedramię, zaś Serginho zawieszony został na 30 dni za kopnięcie bramkarza Leão podczas meczu São Paulo - Grêmio.

◆ **Jednostka Brazylii** rozegra towarzyski mecz z Hiszpanią dnia 8 lipca w Salvador (Bahia). Wobec złego stanu zdrowia Reinolda i Zé Sérgio trener Telê zamierza powołać dwóch nowych graczy na pozycje: środkowy napastnik i lewoskrzydłowy.

◆ **W turnieju piłkarskim dla młodych,** który rozpoczął się w Cannes (Francja) reprezentacja Brazylii zmierzyła się z jednostką włoską z wynikiem 2x0, zaś z portugalską 2x0. Jednostka ZSRR zwyciężyła Portugalię 4x1, a Brazylię - ZSRR 1x0.

◆ **Drużyna szkocka Celtic Glasgow,** pomimo przegranej meczu 2x3 z klubem Dundee United, zdobyła po raz 32 w 93-letniej historii tego klubu — tytuł piłkarskiego mistrza Szkocji. Mistrzem zaś Wielkiej Brytanii została drużyna Aston Villa.

◆ **Harald Schmidt (RFN)** już na początku sezonu wykazuje świetną formę. Przebiegł on 200 m w czasie 20,7 sekund, a 400 m w czasie 45,7 sekund. Wreszcie w biegu na 400 m przed plotki osiadał czas 49,3 sekund.

◆ **Mistrzostwa świata w tenisie stołowym** rozegrane w Jugosławii zakończyły się absolutnym sukcesem Chiryczków, którzy zdobyli wszystkie możliwe pierwsze miejsca, tj. siedem złotych medali. Jest to pierwszy tak wielki triumf chińskich akrobatów pięści pingpongowej.

◆ **Piłkarskie mistrzostwa świata** już teraz uważane są za najdroższe imprezy sportowa. Trwać one będą od 13 czerwca do 11 lipca 1982 roku i kosztować będą Hiszpanie ponad pół miliarda marek niemieckich. W Madrycie stanie wieża telewizyjna wysokości 191 m, która transmitować będzie 52 spotkań na 17 stadionach, w 14 miastach.

◆ **Czwórbój gimnastyczny o mistrzostwo Europy,** rozegrany w Madrycie, wygrała 16-letnia Niemka (NRD) Maxi Gnauck. Rumunka Nadia Comaneci nie wzięła udziału w mistrzostwach z powodu kontuzji.



ZE ŚWIATA KATOLICKIEGO

W SKROCIE

W Rumunii, w kościele katolickim w Konstancy, wrunowano w wigilię Bożego Narodzenia tablicę ku czci Ojca św. Jana Pawła II.

W Irlandii, po raz pierwszy od 10 lat, zaznaczyl się wzrost w ilości 632 kapłanów, tj. o 43 więcej, niż w poprzednim roku.

Na Synodzie, Biskupi Ukrainy wydal wspólny List Pasterski, w którym stwierdzają istnienie w Sowietach tajnego Kościoła ukraińskiego i wyrażili uznanie dla bohaterskiej postawy "męczenników" ukraińskich.

Dotąd 114 krajów zgłosiło uczestnictwo w 41 Międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym w dn. 16-17 lipca br. w Lourdes.

Ojciec Święty jest przejęty ogromnym wzrostem unieważnień małżeństw. W 1978 roku

sady kościelne wydały 55450 wyroków unieważniających, tj. o 11 130 więcej, niż w poprzednich pięciu latach.

W Afryce liczba chrześcijan wzrosła w ostatnich 10 latach o 42 procent, z 143 milionów w roku 1970 do 203 milionów w 1980 r.

Trećcie wydanie Biblii Tybiańskiej ukazało się w Polsce w ilości 50 tys. egzemplarzy. Zamiat używanego w poprzednich wydaniach słowa "Jahwe", na podstawie decyzji Konferencji Plenarnej Episkopatu, zastąpiono polski odpowiednik "Pan" i "Pan Bóg", "Bóg".

Obraz Chrystusa Miłosierdnego rozpowszechnił się w świecie od tego stopnia, że dostrzegamy konkurencję z Obrazem Serca Jezusowego, a nawet niekiedy cieszy się większym wzięciem.

John Lennon, twórca Beatlesów honnie wspiera organizację opiekującą się biednymi katolickimi dziećmi. Przed rokiem założył w Nowym Jorku szpital dziecięcy, pozostający pod opieką s. Miłosierdzia i dał na ten cel 50.000 funtów.

("Gazeta Niedziela")

WSPÓLCZESNA AKTUALNOŚĆ "RERUM NOVARUM"

Wydawać by się mogło, że po 90 latach encyklika Leona XIII może mieć tylko historyczne znaczenie, bo rzeczywistość społeczna zmieniła się w takim stopniu, że zalecenia sprzed niemal stulecia, a wysuwane w encyklice postulaty są od dawna zrealizowane.

a) Pierwszy z nich dotyczy konfrontacji z tzw. teologią polityczną, zwłaszcza teologią rewolucji. Encyklika górcie tu niewątpliwie zarówno wyważonym realizmem oceny pałacej przeciętnej sytuacji robotników, jak i proponowanymi drogami jej naprawy.

b) Drugi wymiar dotyczy konfrontacji z rzeczywistością historyczną. Historia społeczna ostatnich dziesięcioleci lat potwierdza już to negatywnie, już też pozytywnie jedną z podstawowych tez encykliki, dotyczących taktyki i strategii przemian społecznych.

Wiadomo przecież, że podstawową trudność w dokonywaniu przemian społecznych i emancypacji klas uciślonych w krajach Ameryki Łacińskiej, Afryki i niektórych krajach Azji stanowi brak pełnej dojrzałości społecznej i gospodarczej.

Ks. Józef Majka

12 NIEDZIELA ROKU

ŚW. PAWEŁ DO KORINTYAN (1. Kor. 11, 26 - 30)

Hełkoń bowiem ten chleb pożywać, a kielich pić będziecie, śmierć Pańską będziecie zwiastować, aż przybędzie. Tak więc ktokolwiek był w przywołaniu ciała i krwi Pańskiej.

+

Jesteśmy w oktawie Bożego Ciała i dlatego rozważamy te Tajemnice Miłości, o której święty Augustyn powiedział, "iz Bóg potężny, nie może więcej uczynić".

Pomocno się szereg wiernych w Komunii świętej, ale zwłaszcza miłości wielu. Dziś bardziej niż kiedykolwiek wolac trzeba: komunikujcie godnie!

Za przykładem Zachariasza, dziękujmy Bogu że nas nawiedził, że wkłapił do naszego serca. (Łk. 1,68)

A dla tych, jak ja, co zbliża się ku wieczności, niech za przykładem Starca Symeona proszą o szczęśliwą śmierć: "Teraz, o Panie puszczasz służbę Twego w pokoiu, bo ujrzały już oczy moje, zbawienie Twoje, któreś zgłotował wobec wszystkich narodów".

Tak przystępujemy do Komunii świętej: z żywą wiarą, z serdeczną pokorą i wielką miłością, mówiąc z całym Kościołem słowa przed Komunią świętą: "Panie nie jestem godzien, abys przyszedł do mnie, ale powiedz tylko słowo, a będzie zdrowiona dusza moja".

J. Q.

P. S. — Przeczytaj także dzisiejszą Ewangelię. Jan 6, 51 - 59.

WIARA W ŻYCIU POLSKICH TWÓRCÓW

Problem "Wiary w twórczości Jana Kochanowskiego omówił profesor doktor Tymon Terlecki w czasie wykładu, zorganizowanego przez Duszpasterstwo Akademickie w St. Josephs Hall, Little Brompton Oratory.

Ukazując sylwetkę poety na tle jego epoki wykładowca podkreślił humanistyczny stosunek Kochanowskiego do religii. Jego ekumenizm tj. odzeganie się od wszelkich sporów wyznaniowych, tak charakterystycznych dla epoki renesansu.

Prof. Terlecki przedstawił również dramat filozoficzny Kochanowskiego w ostatnim okresie jego życia, po śmierci ukochanej odczekał, zwapienie we wszystko i przewidywanie tego uczucia dzięki głębokiej wierze.

W tym samym cyklu wykładowym red. Janusz Kiczma wygłosił odczyt "Wiara w życiu i twórczości S. Wyspiańskiego". Przytoczył wiele przykładów łączenia elementów religijnych i patriotycznych. Omówił też obszernie wpływ wiary na życie Wyspiańskiego. Ślad tego pozostał w licznych wspomnieniach współczesnych artystów, m. in. jego córki — Stankiewiczowej, przyjaciela prof. Nowaka, spowiednika — ks. Pawelskiego.

WIĘŚCI Z POLSKI WIĘŚCI Z POLSKI WIĘŚCI Z POLSKI WIĘŚC Z POLSKI WIĘŚCI Z POLSKI WIĘŚCI Z POLSKI WIĘŚCI Z POLSKI WIĘŚCI Z POLSKI

TRUDNOŚCI PARTII W PRL

To nie "Solidarność" ma kłopot z utrzymaniem dyscypliny w swoich szeregach — mimo pewnych wyskoków elementów radykalnych, lecz kłopoty ma partia z tym, by pozostać nadal partią komunistyczną, a równocześnie nie znaleźć się w zbyt rażącej sprzeczności z powszechną wolą narodową, ujawnianą coraz szerzej, wyraźniej i potężniej.

Wystawie uzupełniono graficznymi podobiznami lub olejnymi portretami wiaząc w sposób wizualny przedmioty z osobami, do których niegdyś te przedmioty należały. Pokazano również krzyże Wirtuti Militari, patenty ich nadania, dokumenty i pieczęcie wojskowej formacji powstańczych.

PAMIĄTKI POWSTANIA LISTOPADOWEGO

Krakowskie Muzeum Narodowe zorganizowało wystawę pamiątek z okresu Powstania Listopadowego. Ekspozycja obejmuje między innymi broni palną i białą, pamiątki po naczelnym wodzach powstania: Józefie Chłopickim i Janie Skrzyńskim, po generałach Janie Weyssenhoffie i Wojciechu Czarnoskim.

Wystawa budzi ogromne zainteresowanie. Przez szereg lat urządzenie wystawy o tej tematyce było rzeczywiście trudną do zrealizowania w kraju.

WOJCIECH KILAR

Wojciech Kilar jest jednym z najbardziej poetycznych i nastrojowych kompozytorów polskich. Skomponował ilustrację muzyczną do filmu Wajdy "Smuga cienia", według powieści Josepha Conrada.

W ostatnich latach ten "mistrz nastroju", jak go nazywają skomponował m. in. dwa wybitne utwory, nagrane przez Orkiestrę i Chór Filharmonii Narodowej pod dyrekcją W.

tolda Rowickiego: "Kościółce 1909" (symfoniczne epitafium) nawiązujące do tragicznej śmierci Mieczysława Karłowicza pod katedrańskim Matym Kościelcem, "Bogurodzica" — dzieło oparte na staropolskiej pieśni rycerskiej.

Niektóre utwory Kilara figurują w Radio Brytyjskim; w Polsce jego muzyka jest bardzo popularna: grają ją także na Węgrzech, w Niemczech, Rumunii itp.

NOWE KSIĄŻKI JANA PIENKOWSKIEGO

Jan Pięnkowski — jak donosiliśmy — wydaje ostatnio wiele książek dla młodzieży po angielsku. Sam jest znakomitym ilustratorem własnych książek. Ostatnio ukazały się nowe jego książki w wydawnictwie Heinemana.

POLSKA ZAKUPI 8.5 MLN TON ZIARNA

Polska będzie musiał importować duże ilości zboża co najmniej przez następne trzy lata. Import w bieżącym roku wyniesie 8,5 miliona ton.

Polska musi zakupić w bieżącym roku 8,5 mln ton zboża. Jeśli odliczyć 500 000 ton zakupionych w Sowietach, które będą przewieziona koleją, reszta musi być sprowadzona drogą morską.

W roku bieżącym zbiory zboż w Polsce powinny osiągnąć 20 mln ton, to znaczy o 10 ma była na ogół łagodna, więc ożyminy nie ucierpiały. Nie należy jednak zapominać, że z powodu braku ziarna zaszewy ożyminy były by zwiększone zaszewy wiosenne, co będzie uzależnione od dobrych warunków atmosferycznych.

ŻYWNOSĆ Z E. W. G. DLA POLSKI

W prasie krajowej ogłoszono, że w dniu 1 kwietnia ministrowie rolnictwa EWG zawarli propozycję Komisji Zarządzącej w sprawie dostarczenia Polsce następującej równości:

10 000 ton masła, 5 000 ton serów twarogowych, 2 000 ton mleka pełnego w proszku, 30 000 ton mleka odciaganego w proszku, 30 000 ton mięsa, 50 000 ton kurku, 20 000 ton oleju rzepakowego lub 50 000 ton ziarna pakowego, 175 000 ton jęczmienia, 25 000 tona żyta, 200 000 ton zbóż paszowych.

Ceny powyższych produktów obniżono o 15 procent w stosunku do cen światowych, wyjątkiem jest kurko, którego cenę obniżono o 10 procent.

W SKROCIE

W Polsce przebywał na gościnnych wyprawach szkocki zespół kobziarzy, których dyrygentem jest Polak, Henryk Baranowski. W czasie ostatniej wojny był on pilotem polskich dywizjonów.

Na Litwie istnieje obecnie 140 szkół o polskim języku wykładowym. Pracuje w nich około 500 nauczycieli języka polskiego.

Prof. Teodor Domaradzki, dyrektor generalny Institut des Civilisations Comparées w Montrealu, przygotowuje publikację polskiego zeszytu "Etudes Canadiennes Poloneses".

Fundacja Kościuszkowska, wspólnie z Hunter College, Uniwersytetu Nowojorkiego, zorganizowała "Tydzień filmu polskiego". Zaprezentowano 19 filmów — jedenastu reżyserów.

"The Polish Review" wydawany przez Polski Instytut Naukowy w Nowym Jorku, publikował 40 utworów poetyckich Wiesława Szymborskiej, wybitnej współczesnej poetki, awangardowej.

Włoska oficyna Morcellano, w Brno, wydała w przekładzie włoskim powieść "Kłopoty Dobraczyńskiego pt. "Cień Olca", z okazji 70-lecia urodzin znanego pisarza.

Polska skrzypaczka, Barbara Górnycska, zdobyła pierwszą nagrodę na Międzynarodowym Konkursie Muzycznym im. Carlo Maria, w Londynie.

CASA DAS SEMENTES
PROAGROPEC — PRODUTOS AGROPECUARIOS LTDA.
Comércio de: Sementes, Adubos, Inseticidas, Fungicidas Equipamentos e Ferramentas Agrícolas.
Rua Pedro Ivo, 739 (Perto da antiga Rodoviária)
Fones: 222-3478 e 232-9721
CURITIBA — PARANÁ

entre amigos
Uma revista antiga com uma dinâmica nova
AGORA COM 48 PÁGINAS - MENSAL - FORMATO MAIOR E CAPA COLORIDA
PARA RECEBER-LA BASTA ESCREVER PARA:
GRÁFICA VICENTINA LTDA.
ALAMEDA CABRAL, 846
CAIXA POSTAL, 988
80.000 — CURITIBA — PARANÁ
ASSINATURA PARA 1981 — APENAS Cr\$ 300,00
(Remeter Cheque Bancário-pagável em Curitiba, Ordem de Pagamento, Vale Postal ou Valor Declarado à Gráfica Vicentina Ltda.)



ROK LXI  
M. KISIEL-KISLAŃSKI

### Krew świętego Januarego

Być może, że nie wszyscy ludzie wiedzą, a szczególnie nie wszyscy katolicy, że w katedrze, w Neapolu przechowywana jest niewielka ilość krwi świętego Januarego, oczywiście w stanie suchym, wyschniętym. Krew ta trzy razy do roku staje się płynna. Oczywiście, dopuszczam, że wielu ludzi czytając ten artykuł, czy też słysząc o tym fakcie z innego źródła — powiedzą — ech, to bzdura, Kislański bujał! Dlatego też chcę tutaj na początku zastrzec, że kilkakrotnie widziałem osobiście ten fakt upłyniania się krwi św. Januarego i to z odległości bardzo bliskiej, bo zaledwie kilka kroków i muszę stwierdzić, że nauka faktu tego nie może wytłumaczyć w żaden sposób! Mieszkając przez siedem lat w Neapolu, miałem możliwość i okazję, aby być obecnym kilka razy na tej uroczystości w katedrze neapolitańskiej, a więc jestem naczynym świadkiem tego faktu, który przeżył wszystkim, znanym prawom natury. Z góry też muszę oświadczyć, że nie podlegałem nigdy przerwieniom, czy też halucynacjom; zresztą fakt ten odbywa się na oczach kilku tysięcy ludzi obecnych w olbrzymiej katedrze, jest filmowany, fotografowany i ostatnio transmitowany przez radio i telewizję. Cud ten, czy też fenomen, bo tak trzeba ten fakt nazwać, ma miejsce trzy razy do roku i dzieje się tu już od wieków, to znaczy od czasu egzekucji, kiedy to biskup Januario został ścięty w roku 305, w czasie prześladowania chrześcijan w rzymskim ścieście, w maju, w dniu przenosin śmiertelnych szczątków biskupa z Agro Marciano do katakumb w Anagnino. Trzeci raz, w dniu 16 grudnia; jest to data olbrzymiego wybuchu Wezuwiusza w roku 1631 i data ta jest świętą po dzień dzisiejszy. Poza tym fakt ten upłyniania się krwi może mieć miejsce w okresach specjalnie ważnych, w czasie katastrof ogólnie światowych, lub też w czasie odnawiania się przetrzebionych w świątyni. Obecnie szczątki te znajdują się w podziemiach katedry w Neapolu. Czaszka zaś znajduje się wewnątrz złotego popiersia biskupa, który stoi w otwartym i tam też, wewnątrz tego popiersia przechowywany jest relikwiarz z krwią. Reliwiarz ten to coś jakby w rodzaju latarki, z szymbalką z czterech stron, wewnątrz której są umieszczone dwie szklane ampulki; wysokości mniej więcej 5 - 7 cm z zaschniętą krwią świętą.

Chcąc zobaczyć ten fenomen, trzeba na trzy dni naprzód zdobyć miejsce w katedrze i trzy dni tam spać i jeść, gdyż inaczej nie sposób się dostać. Całe rodziny okupują na kilka dni przed datą — miejsca w katedrze. Koło głównego ołtarza umieszczone są olbrzymie reflektory wojskowe, miejsca dla fotografów, reporterów, radia i telewizji itd. W dniu te rano wychodzi procesja, na czele której niosą popiersie biskupa i jego relikwie. Procesja ta przechodzi przez szereg ulic Neapolu i wraca do katedry. Zaczynają się mody... Przed ołtarzem księża zmieniają się; każdy z nich zawieszając łańcuszek od relikwiarza na szyi i trzymając wysoko w obu rękach relikwiarz. Po pewnym czasie wewnątrz ampulek zawartość zaczyna się pienić i staje się płynna w kolorze bardzo ciemno czerwonym krwi. Fakt ten dzieje się na oczach zgromadzonych tłumów w czasie dość różnym. Od kilku minut do półtora godziny, dokładniej podając 125 minut a to miało miejsce tylko raz — 19 września 1879 roku. Normalnie dzieje się to od kilku minut do maximum pół godziny. Gdy krew zaczyna się burzyć nie sposób opisać entuzjazmu tłumów zgromadzonych w katedrze. Ludzie krzyczą: "San Gennaro, San Gennaro! Grazia d'iddio!... klekają, biją brawo, płaczą — coś niesamowitego! Później przez mniej więcej tydzień do dzieje się ten fenomen, ta procesja, który dzieje się w nocy i ludzie przychodzą całować relikwiarz. Wtedy już łatwiej jest dostać do kościoła. Oczywiście księża, którzy trzymają w rękach relikwiarz, jest zmieniany co godzinę i tak przez 8 - 9 dni. W ciągu tego czasu krew znów brunatnieje i zasycha, a znów umieszczona zostaje w popiersiu obok czaszki.

Ten sam fenomen upłyniania się krwi biskupa Januarego ma miejsce w kościele w Puzzuoli pod Neapolu. Tam przechowywany jest kamień, na którym biskup został ścięty. Na kamieniu tym znajdują się dość duże plamy krwi, która w same dni jak wyżej staje się płynna. Dziwna rzecz, że gdy relikwiarz znajduje się czasowo nie razem z czaszką świętego, która stała znajduje się wewnątrz jego popiersia — krew pozostawała sucha i nie upłyniała się. Trzeba poza tym wszystkim stwierdzić, że zawartość ampulek była kilkakrotnie badana przez uczonych i przez chemików, wielu cudzoziemców i stwierdzono ponad wszelką wątpliwość zawartość li tylko autentycznej krwi ludzkiej bez żadnych domieszek. Jeśli chodzi o ciężar — to w stanie suchym waży mniej niż w stanie płynnym; różnica wynosi 27 gramów i 89 centygramów. Różnica ta dokładnie odpowiada zmniejszeniu się objętości przy wysychaniu o 14 centymetrów sześciennych. Różne badania i analizy były już przeprowadzone 28 raz, począwszy od 19 września 1794 roku.

Kościół ciągle ponawia próby do wszystkich uczonych świata, aby kto chce mógł bez przeszkody badać ten fenomen. Ostatnimi badaczami byli: prof. Alfano i prof. Amitrano w roku 1921.

Kto chciałby bliżej zapoznać się z tym fenomenem odsyłać do dzieła: prof. Vincenzo Iodice. "Il miracolo di S. Gennaro di fronte alla scienza". Roma — Napoli — Società Editrice Dante Alighieri". Albrighti, Segati & Cia. 1931.

### - POLONIA ZAGRANICZNA -

### UPADEK JERYCHA

USA:

#### ODZNACZOŻNA ARTYSTKA POLSKO-AMERYKAŃSKA

Chicagoński Oddział Kongresu Poloni Amerykańskiej daje corocznie nagrodę Amerykanom polskiego pochodzenia za wybitne osiągnięcia w uprawianiu przez nich dziedzinie profesjonalnej i za podtrzymanie dziedzictwa polskiego. Nagrodę za rok 1980 otrzymała znana hollywoodzka aktorka, Stefanie Powers (Stefania Federkiewicz). Wyrodnienie to znalazło natychmiast rezonans na planie popularnego serialu telewizyjnego "Heart to Heart", który od przeszło dwóch lat nakręcał jest w hollywoodzkim 20th Century Fox. Otóż członkowie ekipy realizatorskiej "Heart to Heart" wymalowali na brezentowym oparciu krzesła Stefanie Powers, na którym od opoczywa w czasie przerw w zdjęciach, duży napis: "The Pole of the Year".

Badania nowoczesnych archeologów, ich wykopaliska, odczytywanie przedhistorycznych napisów, anatomiczne nawet badania mumii egipskich, miały jeden przeważnie skutek, że potwierdzają najbardziej podawane w wątpliwości ustępy Biblii, która w ten sposób uzyskała naukowe potwierdzenie swojej godności, jako istotnie prawdziwej księgi.

Do tych potwierdzeń przybyło obecnie nowe, co do upadku i spalania miasta chanańskiego Jerycha, zdobytego przez Jozuego przy dźwięku trąb kapłanijskich.

Opis biblijny rozumiemy w ten sposób, że mury Jerycha upadły od dźwięku trąb i wielce się tym gorzono w rzeczywistości, jednak ustęp odpowiedni "Księgi Jozuego" brzmi skromnie:

"Gdy tedy wszystek lud krzyczał, a w trąby trąbiono, skoro w uszach mnóstwa głosy trąbienia zabrzmiały, natychmiast mury upadły i wszedł każdy przez miejsce, które przeciw niemu było, i wzięli miasto".

Nieco poniżej, Biblia mówi o Izraelitach: "A miasto i wszystko co w nim było, zapalili"...

Otóż obecnie archeologowie, a mianowicie ekspedycja naukowa Martson - Melchetta, dobrali się do Jerycha, a dzięki temu, że pagórek, na którym było położone, jest dziś prawie dwa razy wyższy, niż za czasów Jozuego, wskutek ziemi naniesionej, nawianej, namulonej przez wieki, więc przewracając je pokłady, jak kartki olbrzymiej księgi, odczytał z niej dzieje Jerycha, aż do 2100 lat przed Chrystusem.

A więc w okresie wczesnych wieków brazu było to miasto najpierw niewielkie, ale już obronne. W średnim okresie brązowym, rozrosło się i uroczyście bardzo, tak, że objęło całe pagórek, ale około roku 1600 przed Chrystusem zburzyli je i zniszczyli prawdopodobnie faraonowie egipscy, zaś jego mieszkańcy, powróciliwszy potem, odbudowali miasto, na powrót w mniejszych rozmiarach, nad jego najpierwotniejszymi śladami.

Takim też było Jerycho w chwili najazdu Izraelitów. Otoczone było podwójnym murem ceglany, przyczym mur wewnętrzny dochodził grubości 4 metrów, miało kształt prostokąta, a mury dłuższych boków zostały zupełnie zniszczone, prócz czterech wież i krótszych boków, zaś ruiny samego miasta wykazują ślady strasznego pożaru który najdokładniej tygodniami przygotowywano, jako ofiarę całopalmą, dla Bostwa.

Przypuszczano dawniej, że mury Jerycha padły od trzęsienia ziemi. Archeologowie stwierdzili wprawdzie, że ślady takiego trzęsienia istnieją, ale ostateczne zburzenie muru nosi charakter dzieła karczowniczych.

Badanie wykopaliska doprowadziło do ciekawego odkrycia, że mury były podminowane od wewnątrz, poczym obalano.

Gdy przypuścić, że podminowanie to nastąpiło przed zdobyciem miasta, to odgłos trąb uważać należy za sygnał, po którym usunięto podpory, czy dokonano jakiegoś innego uderzenia, tak, iż obwarowania padły. W takim razie staje się zrozumiałym, dlaczego Jozue przez 7 dni z rzędu za każdym razem siedmiokrotnie oprowadzał wojsko i cały lud izraelski przy dźwiękach trąb, dokoła Jerycha, bo to byłoby tylko środkami odwrócenia uwagi obleganych od niszczycielskiej roboty przy murach. A kiedy ta robota była ostatecznie gotowa, głos trąb stał się szczególnie jaskrawym, a towarzyszący mu wrzask całego ludu oblegającego dawał znak sprzymierzeńcom i szpiegów w samym Jerychu, że atak się rozpoczyna.

Ale do tego potrzebna była, aby tam Jozue miał swoich sprzymierzeńców i szpiegów. Otóż księga jego otwarcie to przypuszczenie potwierdza w opowiadaniu o tym, jak jego szpiegowie "wesli w dom niewiasty w szczytnym, imieniem Rahab i staneli u niej", jak zarządcono pościć za nimi, a ona ich uwiodła na altanę domu swego i nakryła je paździerzem lnu, zaś później, podczas szturm Izraelitów uważała powroczkę czerwony w oknie co było umówionym znakiem na oszczędzenie jej samej, jej rodziny i jej imienia, przez zdobywców. S. K.

SWIECJA:

#### W SWIECJI O POLSCE

Zdaje się, że Polska nigdy jeszcze nie miała na Zachodzie tak dobrej prasy jak obecnie. 6 miesięcy wystarczyło Waleśki, żeby zrobić więcej, niż to potrafiłoby 10 ministrów propagandy. Swecja nie jest wyjątkiem a bliskość teatru "wojny nerwów" zwiększa jeszcze jej zainteresowanie. Dzienniki i programy radia i telewizji pełne są tam wciąż informacji z Warszawy. W ekskluzywnym klubie "Friit Forum" odbył się niedawno obiad, następnie zaś prelekcja pt. "Aktualna sytuacja w Polsce", wygłoszona przez Wiesława Patka. Miarą zainteresowania tematem było, że niektórzy mówcy czterokrotnie zabrałi głos w dyskusji.

Ukazaly się w dziennikach w Sztokholmie, Upsali, Kalmarze, Norrkopingu, Ystad — skąd najczęściej odchodzi promy do Szwecji — artykuły W. Patka o Polsce pod ogólnym tytułem "Między krzyżem a młotem".

W. BRYTANIA:

#### DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUTU POLSKIEGO W LONDYNIE

Od września 1979 roku do września 1980 r. Instytut Polski zorganizował trzy wystawy, a mianowicie: "Wojsko Polskie w Kampanii Wrześniowej", "Pomocnica Wojskowa Szluba Kobiet" i "Wojska Łączności". Stała atrakcją była ekspozycja w gmachu Instytutu maszyna szzyfrowa "Enigma". Ona to właśnie przyciągnęła do Instytutu ekipy telewizyjne z RFN, Belgii i Anglii.

W Instytucie odbyło się także 113 zebrań naukowych, społecznych i kombatanckich oraz 11 koncertów "Chopin Society". Ze zbiorów archiwalnych skorzystało 126 naukowców z Europy i Ameryki Północnej. Dzięki pomocy finansowej Romana Sanguszki i "Copernicus Society of America" orestaurowano pierwsze wydanie dzieła Mikołaja Kopernika "De Revolutionibus" z 1543 roku.

AUSTRALIA:

#### "POLSKIE" SZYBY W AUSTRALII

Spółka naftowa "Santos", eksploatująca złoża ropy naftowej w południowej Australii, ogłosiła, że jej najnowszy szyb "Strzelecki Nr 4", ma największą wydajność ropy z jej wszystkich innych szybów — 3 250 beczulek dziennie. Dotychczas posiadał ten rekord szyb "Strzelecki Nr 3", ale to wynosiło tylko 2 200 beczulek ropy. Te szyby znajdują się o 450 mil na północ od Adelaide, w tzw. Cooper Basin, gdzie płynnie też rzuca (orek) Strzelecki, nazwana tak jak i szczyt górski w Australii, po polskim podroźniku w XIX wieku, P. Strzeleckim.

ARGENTYNA:

#### KOMUNIKAT P. M. S.

Polska Macierz Szkolna przypomina i zachęca Rodziców do posyłania swych dzieci, w wieku szkolnym, do najbliższej polskiej szkoły sobotniej. Bawiem regularnie uczęszczanie dziatwy na lekcje upoważnia do uzyskania 50 procent zniżki z opłaty za pobyt na Kolonii PMS w La Granja. A każde polskie dziecko winno spędzić, w czasie wakacji kilka tygodni w zdrowym klimacie, w warunkach bardzo wygodnych i w otoczeniu rówieśników polskich. Co roku otrzymujemy od dziatwy, wyraży zadowolnienia i oczekiwania na następną kolonię. Oby to było też z chęcią dla tych, którzy jeszcze tam nie byli.

### INDICADOR PROFISSIONAL

#### Lekarze:

**DR. LUDOVICO RYDIGIER**  
MEDICO  
Estágio Hospitalar de 4 anos nos Estados Unidos. — Cursos de Especialização na New York Polyclinic Medical and Hospital.  
Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 63 — Fone: 224-8494 14.º and. — Conj. 1411 — Edifício Barão do Rio Branco.  
Residência: Rua do Herval, 182 — Fone: 262-1763 80.000 — CURITIBA — PARANA

### KUCHNIA POLSKA

**PIEROŻKI ALBO USZKA**

4 filiżanki maki (500 g)  
2 jajka  
250 g margaryny  
1 paczka suchych drożdży  
½ lyżeczki soli  
1 lyżeczka cukru  
½ filiżanki mleka.

Połacz wszystko razem i odstaw do lodówki na dwie godziny albo na całą noc. Walku ciasto jak najciężiej, krój małe placki rozmiaru x 2 cale. Nadziej mięsem, krewetkami, grzybkami, rybą, czymkolwiek sobie zyczysz. Brzezi ciasta zwilż zimną wodą ażeby się nie otworzyły przy pieczeniu. Przez około 20 minut w 375 F. piecu. Mięsa jak i ryby muszą być poprzednio ugotowane i przepuszczone przez maszynkę do mielenia mięsa. Pierożki podaje się z czerwonym barszczem, albo jakąś kaską przed kolacją.

### Uśmiechnij się...

— Jesteś pan wolny — mówi dyrektor więzienia do aresztanta.  
Aresztant: I to pan dyrektor zowie wolnością, gdy będę musiał wrócić do mej żony?

— Zawołaj tego psa — mówi pani do chłopca, bo szczyrzy do mnie żęby.  
Chłopak: Żęby miała pani takie żęby jak nasz burek, to by też je szczyrzyła.

— Masz bardzo piękną rączkę — mówi strażak do kucharki.  
Kucharka: Moja pani mi też często mówi, że musi mi "patrzeć na palce". Widac — jej się też podobają.

— Zawołaj tego psa — mówi pani do chłopca, bo szczyrzy do mnie żęby.  
Chłopak: Żęby miała pani takie żęby jak nasz burek, to by też je szczyrzyła.

Chłopczyk: Ciocciu, tyś dawniej musiała być piękna.  
Ciocia: Czemu to mówisz?  
Chłopczyk: Bo jakbyś była tak brzydka jak teraz, to by się wuj z tobą nie ożenił.

### Ktos na mnie czeka...

*W chaosie świata, w bezmiarze wód kieruje do mnie słowo — Bóg...  
reżca w odemty duszy skołataney i mówi: wsłuchaj się w Mój głos.*

*W rozgarnazie ulic Go nie doslyszysz  
W niemey miłości Go nie odczujesz...  
On echem w tobie drzy  
bo Mu wyściszasz krawiawe tay.*

*Lzy Jezusa, Boga-Celownika  
Który biorąc swój Krzyż  
wiąz na ciebie czeka...  
i woła: zbliz się do Mnie, zbliz.*

*Zamknięta w ludzkiej skorupie zla  
w brudzie ulicznym zdeptana...  
wiąz na krawcażyka prześpaćci  
ma dusza jest taka sama.*

*Lecz głos się Jego przybliży  
Któs woła, przywołuje... to Ten Kochający,  
a kochający nawet z wysokości Krzyża,  
To Ten miłosierny i przebaczący.*

*Nie bój się — patrz śmiało w oczy  
i powiedź: zgrzeszyłam Jezus — przebacz...  
Ach, Jezus ten Twój Krzyż...  
to przecież na nim Ty — moja Miłość  
tak długo na mnie czekał...*

S. Melania Lorentanka  
z Włodawy — Polska

7-II-1981 r.



## Nascimento de João:

# "Que virá a ser este menino"

João vem ao mundo. Uma grande alegria para seus pais. Porém seu nascimento indica algo de muito importante: a sua missão. Este menino veio para mostrar aos homens que tudo ia mudar. Era, pois, necessária uma preparação, e João foi o escolhido: Ele iria preparar o caminho do Salvador, o caminho do Libertador. Vemos assim em João a figura do missionário, do profeta que está a serviço; que recebe a bênção do Senhor para levar a muitos o seu sentido profundo de existência: o ser filho de Deus, a mudança de vida, o estar atento aos apelos divinos.

"E o menino crescia e se fortalecia em espírito" (Lc 1,80). E a esperança reinou em muitos corações. No deserto João começa a sua missão indicando o verdadeiro caminho, a luz que se fazia acender em cada coração, todavia era necessário estar disposto, estar convicto, para aceitar a Boa-Nova. Com isso leva o povo a uma conscientização de seu papel na história da salvação: aceitar o Cristo — "Aquele que teu coração procura ansiosamente".

Sabemos que João, esse profeta



amigo da verdade e cheio de coragem, foi o elo de união de uma nação sofrida que esperava uma libertação. João vem ao encontro da angústia; dos sofrimentos do povo e lhes reaviva o

coração com uma dose de esperança: O Salvador está próximo, logo se manifestará. Estejamos atentos à sua chegada.

Muitos ainda não despertaram para a sua missão no mundo, não assumem seu papel. Existe porém em cada pessoa, em cada ser humano uma semente, uma luz; se faz necessário colocar-se a auscultar para que esta semente, esta luz cresçam e se evidenciem. João nos convida a nos colocarmos na luta pelo Reino de Deus; de assumirmos nossa vida de cristãos com coragem, com alegria e como semeadores do Reino aqui na terra.

Deus é a verdadeira Luz, mas nem todos estão atentos a esta luz. "Vivemos em tempos difíceis, a Luz necessita ser reavivada. Onde está o João, o profeta que existe em você? A voz que clama no deserto?"

Queremos seguir a Cristo, sabemos que podemos, é só querer. Quanto gente necessita de você, de sua palavra. "Prepare o caminho do Senhor", lance-se ao trabalho. "Ele estará sempre com você" (GIC).

Frei Cid Tadeu Passos, O.F.M.

## LUD EM 1981

O Jornal LUD não está só. Há manifestações de leitores que compartilham da ameaça que paira sobre a Editora do jornal LUD, face a insegurança econômica provocada pelo deficit orçundo do LUD. O diretor deste jornal tem argumentado nesta coluna que a solução para o problema dependerá do fortalecimento do Fundo de Manutenção do jornal (Funduz LUDU). Foi anunciado, também, que o mês de junho seria a data limite para uma definição do dilema. Houve movimentação da Diretoria da Editora, através de reuniões internas, provocando o surgimento de uma equipe de colaboradores, visando o fortalecimento do conteúdo do jornal. A primeira reunião da equipe redacional teve lugar dia 12 de junho p.p., com resultados positivos que serão traduzidos em atos práticos a partir da edição de 7 de julho, próximo, vindouro.

Hoje, voltando à idéia inicial desta coluna, será abordado o problema financeiro de maneira prática, sugerida pelo sr. Bernardo Milanski, leitor deste jornal e morador na cidade de Cascavel, Oeste paranaense. O citado leitor enviou uma carta à Editora, em polonês. O conteúdo da carta será revelado através de tradução livre. Eis o texto:

"Li muito, nos últimos meses sobre a situação periclitante do jornal LUD. Notei que, de um tempo para cá diminuiu-se o número de páginas, certamente, decaiu a quantidade de assinaturas, que nem todos pagam suas obrigações regularmente, que a inflação agiganta-se, que a Administração da Editora enfrenta sérias dificuldades financeiras, não podendo mais arcar com o deficit acumulado, etc.

Isso não é nada agradável, aliás, até vergonhoso para nós, poloneses, radicados no Brasil, ou para nós, seus descendentes, (polono-brasileiros ou brasileiro-poloneses), como queiram. Sabemos que o jornal LUD é o único jornal no Brasil, editado em língua polonesa, sendo, sem dúvida, o maior e de

maior circulação, no gênero em toda a América Latina.

No Brasil, ou no Paraná, somamos, 300 mil descendentes. Vamos permitir que sejasamos uma das causas da interrupção do nosso jornal?"

Prezados leitores. Apelamos aos brios do povo de origem polonesa que somos e não permitimos que isso aconteça.

Proponho uma campanha de salvação do LUD. Não importa se perfazemos 500 ou 1.000 leitores conscientes. Disponhamos da importância de Cr\$ 5.000,00, anuais, (digo) no decorrer de um ano, para que seja completada a soma de 5 milhões de cruzeiros, quantia sugerida pela Direção da Editora, que aplicada poderá render dividendos permanentemente, destinados a cobrir as despesas de manutenção do nosso LUD.

É nosso dever pensar e agir desta maneira e para esta finalidade. Todos nós, nos orgulhamos do Papa João Paulo II, amado e admirado por todo o mundo. No país do Papa, conhecemos a liderança de Lech Walesa, objeto de reportagens da imprensa mundial. No esporte, o país dos nossos antepassados também conquista lugar de destaque no cenário mundial. Isso não é motivo de orgulho, para nós já qualificados?"

Prezados leitores, iniciemos a campanha de imediato. Sou o primeiro voluntário. Anunciemos nossa disposição para colaborar desta forma. A Administração da Editora certamente divulgará o nome dos benfeitores desta grande causa. Tenhamos certeza que o jornal apresentará melhoras em todos os aspectos.

Aguardo, com ansiedade, novas manifestações e resultados concretos". as. Bernardo Milanski.

Pe. João Novak — Diretor Geral

## O remédio que não cura mas pode matar

Nenhum trabalho sobre o alcoolismo pode deixar de fazer referência a certos remédios que são recitados em grande volume para milhares de alcoólatras através de seus familiares, que chegam à farmácia com este apelo: "Vocês teriam algo que faz meu marido (pai, esposa, irmão, irmã, filho, filha) parar de beber?"

Parquetamente, o farmacêutico ou seu funcionário dará ao freguês um produto (os nomes mais comuns são Antabuse e Antietanol) que contém uma substância química chamada disulfiram, e lhe aconselhará a "botar aquilo na sopa dele quando não estiver olhando". Com disulfiram no seu corpo, a próxima vez que a pessoa beber terá uma reação violenta. O coração disparará, terá dificuldade em respirar, sentirá um grande calor, poderá começar a vomitar e talvez saiam manchas vermelhas na pele. Teoricamente, o bebedor achará que a bebida está causando estes sintomas e decidirá abandoná-la de vez.

Só que a teoria tem dois poréns. Primeiro, o bebedor invariavelmente descobre a verdade entre seus amigos de botiquim, podendo abandonar a esposa em vez da bebida! Segundo, a reação pode matar.

Existe um papel legítimo para os remédios à base de disulfiram no tratamento de alcoólatras. Sabemos que um

só drinque é suficiente para levar o doente a um estado de descontrole que, no raro, além de estragar o tratamento, poderá fazê-lo desistir do mesmo, com conseqüências imprevisíveis. A fim de evitar tal acontecimento, o disulfiram pode ser uma ferramenta útil. Mas somente quando é tomado conscientemente pelo alcoólatra, sabendo que se beber logo após — ou até mesmo dias após — sofrerá uma reação muito incômoda e talvez perigosa.

Quando eu penso que um paciente nosso poderá ter dificuldade na manutenção de sua abstinência, eu lhe falo um pouco sobre disulfiram. Descrevo o remédio como um tipo de apólice de seguro contra o beber compulsivo para aqueles que sinceramente querem abster-se do álcool. Afinal, este bebedor compulsivo tem que tomar dezenas de decisões por dia: cada vez que passar por um botiquim, tem que decidir se entra e toma "umzinho" ou não. Mas aquele que está usando o Antabuse ou o Antietanol só tem que fazer uma decisão por dia, e o faz "de cueca fresca", quando acorda: "Tomo o comprimido ou não?" Se decidir tomá-lo, sabe que não poderá beber. O alcoólatra que fizer isto diariamente enquanto estiver se tratando (com um psiquiatra ou em Alcoólicos Anônimos, por exemplo) terá comprado o tempo necessário para se reabilitar integralmente. Passados alguns meses, poderá abandonar o remédio com melhores possibilidades de não voltar a beber.

## Relatório sobre o Sínodo dos Bispos

AS FUNÇÕES DA FAMÍLIA CRISTÃ NO MUNDO DE HOJE

Esse questionamento da situação da família nas diversas regiões do mundo e da correspondente orientação da Igreja nas questões familiares deixou claro que a maioria das famílias enfrenta graves problemas para bem exercer suas funções e que a doutrina e a prática pastoral da Igreja em relação à família sofrem muitos questionamentos. Os bispos e sacerdotes do mundo inteiro se angustiam com a distância que se vai tomando sempre maior, entre a doutrina da Igreja de um lado e, de outro, a prática com que as famílias procuram resolver, a seu modo, seus problemas.

### TEMAS PREDOMINANTES

A limitação da natalidade, trazendo ao centro do debate toda a problemática da explicação e aplicação da doutrina de "Humanae Vitae" e a prática real e cotidiana das famílias no terreno. Foram sobretudo padres sinodais do chamado mundo desenvolvido que insistiram neste ponto como sendo crucial em suas regiões e na Igreja Universal.

O problema dos católicos divorciados e recém casados que pretendem participar plenamente dos sacramentos da Igreja, em particular da confissão e da comunhão eucarística. Também essa questão foi ressaltada principalmente pelos pais do mundo desenvolvido.

A difícil situação familiar dos pobres, que são a maioria no mundo, foi um tema trazido, e constantemente retomado como prioritário, pelos padres sinodais do Terceiro Mundo, especialmente por nós, brasileiros, e outros da América Latina.

A situação familiar dos pobres; acentuamos e insistimos que os pobres constituem a maioria no mundo, que a pobreza no Terceiro Mundo não é provisória, mas estrutural (como mostrou Puebla), que a pobreza e a opressão sócio-econômica e política dificultam profundamente, quando não impossibilitam, aos pobres a exercer seus direitos de contrair regularmente matrimônio e a gozar das condições mínimas para construir uma família normal; que o modelo de família a orientar nossa costumeira pastoral familiar é antes um modelo não-pobre e por isso os pobres não têm suficientes condições de enxada e assim viver o Evangelho na sua específica situação familiar de pobres; que a Igreja deve pôr-se mais do lado dos pobres, ouvir os mais e encontrar caminhos evangélicos para eles para a situação específica deles; que as comunidades Eclesiais de Base já estão abrindo esses novos caminhos a três os pobres.

A relação entre família e sociedade; alertamos que hoje a família é menos sujeita e vítima da mentalidade ambiental das estruturas sociais. Portanto, evita-se um conceito idealista e utópico da família como plasmodora da sociedade. Segundo o levantamento estatístico, a família, a escola e a Igreja representam apenas 25% de influência real na juventude. Portanto, os restantes 75% creditados aos Meios de Comunicação Social e outros fatores não sistemáticos de mentalização. Por isso, seria questionável e utópico concentrar todo esforço pastoral no interior das famílias, como solução para nossos problemas de evangelização. Também nesta questão as Igrejas já vão abrindo novos caminhos.

A família cristã situada dentro do Povo de Deus: É necessário considerar sempre a família cristã no contexto do Povo de Deus. Tanto no antigo como no novo Testamento o Povo de Deus é constituído um Povo de Deus, no qual se manifesta o Reino de Deus. Esse povo de Deus é sempre proprietário e lugar privilegiado da revelação divina. Para alcançar o Reino de Deus é preciso deixar tudo. A família pode inclusive dividir-se por causa do Reino de Deus (cf Mt 10, 35-37), mostrando claramente que a preocupação central de Jesus Cristo não é a família mas o Reino de Deus, que deve manifestar-se no Povo de Deus. Portanto, a categoria principal no plano de Deus não é a família, mas o Povo de Deus e o Reino de Deus.

A inaceitável pressão internacional sobre os países pobres para implantar o controle da natalidade; denunciemos o fato de nações e organizações do Primeiro Mundo pretendendo impor aos países pobres o controle da natalidade como condições para a ajuda econômica e propôs-se às nações pobres, em vez de esbanjar os bens materiais num consumismo desenfreado, os aplacemos na promoção social dos países pobres. Ao mesmo tempo, propôs-se a necessidade da transformação das relações internacionais, para acabar com as graves discriminações econômicas e sociais para com o Terceiro Mundo.

Os menores abandonados e as famílias incompletas: insistiu numa preocupação maior da parte da Igreja com o problema dos menores abandonados (tantas vezes fruto da pobreza estrutural) e das famílias incompletas.

Questões teológicas relativas ao matrimônio, virgindade e castidade: Qual o específico do matrimônio cristão? Qual o sentido da virgindade em relação ao matrimônio e à família? Qual o sentido da castidade? O matrimônio, por ser sacramental, é sinal eficaz de graça. De que graça? De graça da aliança, uma, fiel, indissolúvel do homem e da mulher que se unem para fim próprio de matrimônio. Qual é este fim? Sem a vida, a execução do "crescei, multiplicai-vos, enchei a Terra e dominai-a" (Gen 1, 28), execução que se deve espelhar no amor e finalizar nele, como se depende de Ef 5, 22-32. A virgindade dentro deste contexto, por ser uma adesão total à Castidade dentro da radicalidade e batismal, torna-se um apelo constante para os casados de que o amor conjugal só terá consistência se permanecer voltado e fundado em Cristo. A castidade deve ser a pessoa humana para o exercício constante do amor, cujo fonte e expressão mais perfeita se encontra no amor divino que é doação perpétua, indissolúvel, sem arremetimento e medida, de uma Pessoa Divina à outra.

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)

(continua)